KULDĪGAS NOVADA PAŠVALDĪBA

KULDĪGAS CENTRA VIDUSSKOLA

IZM reģ. nr. 4113901192, adrese Mucenieku iela 6, Kuldīga, Kuldīgas nov, LV – 3301, tālr./fakss 63323978
e-pasts kcv@kuldiga.lv, www.kcv.kuldiga.lv

APSTIPRINĀTS
Ar Kuldīgas Centra vidusskolas direktora
01.09.2025. rīkojumu Nr. KCV/1.9/25/42

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Kuldīgā

01.09.2025. Nr. 2

"Kārtība par vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo"

Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu, 73.panta pirmās daļas 4.punktu,
Vispārējās izglītības likuma 10.panta trešās daļas 2.punktu,
Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumu Nr.474
"Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe,
pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādes un
to organizētajos pasākumos" 13.punkta 1.apakšpunktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtības par Kuldīgas Centra vidusskolas (turpmāk tekstā – izglītības iestāde) direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk tekstā – kārtība), mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.
2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtība arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.
3. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008. gada 8. oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu", kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.
4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu

kaitēt izglītojamā turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes vadītāja.

5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.
7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.
8. Ņirgāšanās šīs kārtības izpratnē ir tā sauktais "mobings" vai "bulings," kas ir viena vai vairāku vienaudžu agresīva uzvedība ar naidīgu nolūku radīt otram emocionālas ciešanas.

II. Konflikti starp izglītojamajiem

9. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

9.1. jebkurš izglītības iestādes darbinieks, kurš konstatējis konflikta situāciju, nekavējoties situāciju novērš, izšķirot izglītojamos (upuri, pāridarītāju, vērotājus). Tiek ziņots klases audzinātājam. Klases audzinātājs par situāciju informē vecākus;

9.2. ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs ziņo izglītības iestādes vadītājam, tālāk lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;

9.3. pamatojoties uz klases audzinātāja ziņojumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt;

9.4. pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk audzēkņa uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes vadītājs, lemj par mācību nodrošināšanu citā telpā un atbalsta pasākumu piemērošanu Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumos Nr.474 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādes un to organizētajos pasākumos" noteiktajā kārtībā;

9.5. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja izglītojamā vecāki nesadarbojas ar izglītības iestādi vai izglītojamā uzvedība neuzlabojas, izglītības iestāde par to informē izglītības iestādes dibinātāju, Sociālo dienestu, Bāriņtiesu;

9.6. Izglītības iestāde ir tiesīga atskaitīt pilngadīgu izglītojamo no izglītības iestādes saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.11 p.40.2. par kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un atskaitīti no tām, un obligātajām prasībām pārcelšanai uz nākamo klasi.

10. Ja konstatēta ņirgāšanās, tiek veiktas šādas darbības:

10.1. jebkurš izglītības iestādes darbinieks, kurš pamanīja ņirgāšanos izglītības vidē, nekavējoties uzrunā un izšķir izglītojamos (upuri, pāridarītāju, vērotājus). Tiek ziņots klases audzinātājam;

10.2. ņirgāšanās upurim tiek nodrošināts pedagoga/ sociālā pedagoga/ psihologa vai kāda no atbalsta komandas emocionāls un praktisks atbalsts;

10.3. pēc situācijas stabilizēšanas ar upuri, jāvēršas pie pāridarītāja un vērotājiem – pārējiem grupas/ klases izglītojamajiem. Jāveic kopīgas pārrunas par situāciju, tās negatīvo ietekmi un sekām. Nepieciešamības gadījumā pedagogs vēršas pēc palīdzības pie izglītības iestādes atbalsta komandas (sociālais pedagogs, izglītības psihologs, vadības pārstāvis);

10.4. pēc sarunas organizēšanas ar iesaistītajām pusēm, klases audzinātājs ziņo izglītības iestādes vadītājam par ņirgāšanās situāciju. Ja tā ir bijusi ņirgāšanās, klases audzinātājs nosūta ziņu izglītojamo vecākiem par konflikta situāciju;

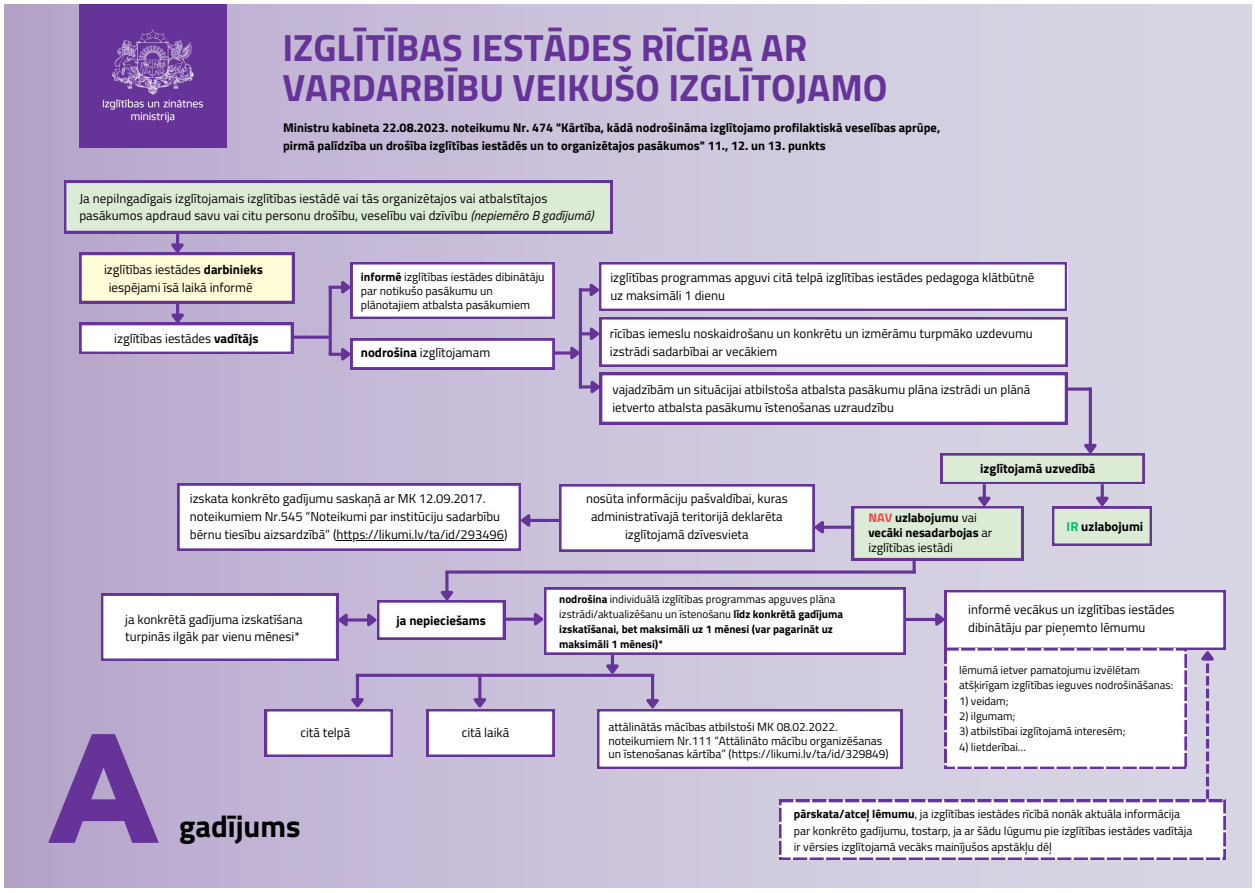
10.5. nepieciešamības gadījumā, pēc 1 – 2 nedēļām, jāveic atkārtotas sarunas, lai noskaidrotu vai ņirgāšanās nav atkārtojusies;

10.6. ja situācija ir komplicēta, tad izglītības iestādes vadītājs aicina ņirgāšanās iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē kopā ar atbalsta komandu, kuras laikā cenšas situāciju atrisināt, un vajadzības gadījumā piesaista vēl citus speciālistus.
10.7. ja ir izdarīti nopietni fiziski miesas bojājumi, pastāv nopietni vardabības draudi, notikusi seksuāla rakstura vardarbība, zagšana vai naudas izspiešana, tiek iesaistīta Valsts policija.

III. Izglītības iestādes rīcība ar vardarbību veikušo izglītojamo

13. Izglītības iestāde konstatētās vardarbības gadījumā rīkojas atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātajam rīcības algoritmam.

IV. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

11. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

11.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;

11.2. izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;

11.3. izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

12. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus, un, vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

12.1. izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē tiek veiktas vecāku pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

12.2. ja konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:

12.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;

12.2.2. izglītības iestādes vadītājs pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;

12.2.3. izglītības iestādes vadītājs uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagogu pārstāvis un 1 atbalsta komandas darbinieks;

12.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;
12.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens), atstādināt darbinieku no darba vai izteikt darba uzteikumu;
12.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka neatbilstoša rīcība, izglītības iestāde nosūta vecākiem skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

V. Noslēguma jautājumi

13. Kārtība stājas spēkā ar tās parakstīšanas brīdi.
Spēku zaudējusi 2019. gada 2.septembrī izdotā Kārtība par vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo.